

31. FESTIVAL TURIZMU POMAGA LASTNA GLAVA

POTUJEM, TOREJ SEM

»USAKA BUŠKA HIŠA MA SOJO ŠTORJO«

Vsaka bovška hiša ima svojo zgodbo

Projektna naloga

Turistični krožek OŠ Bovec

Avtorji:

Ava Della Bianca, Tjaša Hozjan, Jan Hozjan 5. razred

Jan Bizjak, Jan Trstenjak, Jaka Gruden 6. razred

Tajda Arh Uršič 9. razred

Mentorica: Nataša Bartol
Bovec, šolsko leto 2016/17

POVZETEK

Na Bovškem imamo 11 obstoječih vodniških poti, po katerih pa je malo povpraševanja. Na podlagi ankete smo ugotovili, da so obstoječe tematske poti slabo prepoznane tako med domačini kot tudi turisti.

Med obstoječimi vodniškimi potmi je tudi Etnološko tematska pot (ETP), ki so jo zasnovali naši predhodniki, člani turističnega krožka leta 2004/2005 za potrebe 20. festivala Turizmu pomaga lastna glava in leta 2011 skupaj s TD Bovec, LTO Bovec in Občino Bovec izdelali pot z enajstimi tablami in zgibanko. Od leta 2013 pa je ta pot dopolnjena še z elektronskim vodičem Pot po pripovedkah. S to nalogo želimo že obstoječo ETP nadgraditi in jo približati najprej našim sovrstnikom kot tudi vsem ostalim obiskovalcem Bovškega.

Našo zgodbo »Usaka buška hiša ma sojo štorjo« smo letos postavili v »buško hišo«, to je bovško hišo. Prave »buške hiše« v obliki muzeja oz. takšni obliki, da bi si jo lahko obiskovalci ogledali, na Bovškem še ni. Smo pa bovško hišo vzeli za temo naše naloge, ker želimo vsaj delček dediščine »Buške hiše« prikazati skozi življenje, ki se je odvijalo v njej.

V ta namen smo, v sodelovanju z lokalnimi deležniki pripravili 4 urni turistični program. Program je namenjen tako mladim kot tudi vsem ostalim obiskovalcem Bovškega, ki želijo spoznati življenje v »buški hiši« nekoč. Za doživeto potepanje po dediščini Bovškega bodo poskrbeli mladi vodniki iz vrst turističnega podmladka TD Bovec.

Program je pripravljen tako, da se lahko izvaja tako v lepem kot tudi slabem vremenu, ki ga imamo na Bovškem na pretek. S tem programom dodajamo delček v pisano sestavljenko Bovške turistične ponudbe.

V nalogi smo natančno razdelali način in obliko izvedbe, kdo v tem programu sodeluje, kje in kako bo potekal vodniški program, kdo ga bo izvajal, tržne poti in vizijo za ta program.

KLJUČNE BESEDE: etnološka pot, voden program, Bovec, dediščina

ZAHVALA

Najprej se najlepše zahvaljujemo članom upravnega odbora Turističnega društva Bovec, ki so prisluhnili naši ideji in bili pripravljeni sodelovati, ter nam pomagali pri iskanju hišnih imen. Zahvala pa gre tudi :

- Katji Mrakič, ki nam je kot lokalna turistična vodnica prikazala nastop turističnega vodnika ter nam zaupala tiste majhne skrivnosti iz preteklosti, ki še niso nikjer zapisane, a so zelo zanimive za vsaka ušesa,
- ravnatelju Osnovne šole Bovec Iztoku Kendi, ki je uvrstil naš vodniški program v redni šolski program za 5. razred,
- učiteljici slovenskega jezika Slavici Della Bianca, ki nam je nalogo lektorirala,
- Razvojni agenciji zgornje Gorenjske Rarog za pomoč pri hišnih imenih, še posebej g. Klemnu Klinar in ge. Urški Luks,
- ge. Miji Bon in ge. Barbari Ivančič Kutin za pomoč pri pravilnem zapisu hišnih imen.
-

KAZALO

POVZETEK.....	2
ZAHVALA	2
KAZALO	3
UVOD	4
1. NASTANEK IDEJE.....	5
2. RAZISKOVANJE	5
3. TURISTIČNI PROIZVOD.....	6
»USAKA BUŠKA HIŠA MA SOJO ŠTORJO«	6
Čemu je nastala pot ?	6
Komu je namenjena ?	6
Kako se lahko prijavite na pot?.....	6
Kaj morate vzeti s seboj na pot	6
Kdaj je mogoče na pot?	6
Kdo bo vodil pot?.....	6
4. PROMOCIJA IN TRŽENJE	7
Promocija.....	7
Promocijski načrt	7
5. PO POTI MATERIALOV IN STROŠKOV	8
Pridobivanje denarnih sredstev.....	9
Dela in opravi turističnega krožka pred izvedbo vodenega programa	9
6. ZAKLJUČEK.....	10
Kaj smo se naučili?.....	10
7. VIRI	10
8. PRILOGE.....	11
1. PRILOGA: Časovnica za voden ogled ETP:	11
2. PRILOGA: Program za objavo:.....	12
3. PRILOGA: Opis poti	13
4. PRILOGA: Recept buški krafi	15
5. PRILOGA: Opis delavnic za temo.....	16
6. PRILOGA: HIŠNA IMENA.....	17
7. PRILOGA: ANKETA IN REZULTATI	18
ANKETA ZA PROJEKTNO NALOGO ZA 31. FESTIVAL TURIZMU POMAGA LASTNA GLAVA »POTUJEM TOREJ SEM«	18
»USAKA BUŠKA HIŠA MA SOJO ŠTORIJO« OŠ BOVEC JANUAR 2017	18
8. PRILOGA: Izjava za medije	21
9. PRILOGA: Osnutek vabila za KATV Bovec, FB stran TD Bovec, spletno stran TD Bovec.....	22
10. PRILOGA: Okvirna vsebina in struktura predstavitev turističnega proizvoda na turistični tržnici	22

UVOD

Bovško je samo po sebi biser med biseri. Vse, kar nas obdaja, ima svoj čar in si zasluži svojo pozornost in občudovanje. Naravne lepote se kar vrstijo, ena za drugo. Nikakor pa ne gre zanemarjati zgodovine in človeka v tej dolini, ki navkljub vsem svojim naravnih lepotam bije težke čase za preživetje skozi celotno zgodovino.

Med enajstimi uradno obstoječimi vodniškimi potmi (Etnološko tematska pot s potjo po pripovedkah, Soška pot, Pot miru, Pot krivopetnic, Kaninsko pogorje, Po stezah bovške ovce, Škratova dežela, 7 dni = 7 poti, 1313 Ravelnik, Pot po pravljicah) smo za svojo projektno nalogo izbrali Etnološko tematsko pot (v nadaljevanju: ETP), ki so jo zasnovali naši predhodniki, člani turističnega krožka leta 2004/2005 za potrebe 20. festivala Turizmu pomaga lastna glava, in so takrat poželi zelo lep uspeh. Leta 2011 pa je ta pot ugledala luč tudi v naravi z enajstimi tablami in pripadajočo zgibanko. Za isto pot je bil leta 2013 izdelan tudi elektronski vodič Pot po pripovedkah. Na TIC-u v Bovcu si obiskovalci lahko izposodijo elektronski vodič in si priskrbijo zgibanko za ETP.

Obiskovalci si lahko najamejo tudi lokalnega turističnega vodnika za to pot pa tudi za zgoraj omenjene vodniške programe. Žal pa turisti zelo redko najamejo vodnika za te poti, prav tako za ETP. Zato smo člani turističnega krožka pripravili vodniški program, obogaten z novimi aktivnostmi, ki bodo zanimive za mlade in tudi manj mlade obiskovalce Bovca. Še posebej nam je pomembno, da se s potjo spoznajo naši vrstniki, saj pravimo, da na mladih svet stoji. V anketi, ki smo jo izvedli med osnovnošolci, smo ugotovili, da malo ljudi pozna to pot kakor tudi njeno vsebino.

Nalogo smo poimenovali: »Usaka buška hiša ma sojo štorjo«. Za našo projektno nalogo smo izdelali vodniški program, obogaten z aktivnostmi, ki ga bomo promocijsko izvedli v 5. razredu OŠ Bovec, pa tudi na prireditvi Dan za spremembe, ki jo organizira Rdeči križ skupaj s Karitas in drugimi sodelavci. Le-ta prireditev se bo odvijala 8. 4. 2017 v Bovcu.

Istega dne bomo podelili table za hišna imena, saj smo v sklopu te projektne naloge povabili vse prebivalce Bovške občine, da svoje hiše opremijo s hišnimi imeni, kar je svojevrsten slovenski etnološki fenomen.

Z našo projektno nalogo bomo uresničili 3 glavne cilje:

- Izdelali vodniški program po obstoječi ETP.
- Pripravili lasten promocijski dogodek v sklopu prireditve Dan za spremembe (8. 4. 2017 ob 10h in 7. 4. 2017 za OŠ Bovec v 5. razredu ob 10h, 2 x vodenje).
Izvedli dve promocijski vodenji na kateri bomo povabili tudi Mladinski odbor in IO TZGP, TIC-e, lokalne ponudnike, lokalne agencije, novinarje in medije. Za ta namen smo pripravili izjavo za javnost in vabila, ki jih bomo razposlali v času pred dogodkom.
- S pomočjo Občine Bovec ter sodelujočimi turističnimi društvi in krajevnimi skupnostmi v občini bomo opremili bovške hiše s hišnimi imeni (potrebno je bilo zbrati vsa hišna imena, pridobiti najbolj ugodno ponudbo za izdelavo tabel ter soglasje za sodelovanje z Občino Bovec in turističnimi društvi ter krajevnimi skupnostmi kakor tudi prebivalci občine Bovec).

1. NASTANEK IDEJE

Po prebiranju raznih gradiv, prehojeni ETP in obisku Stergulčevega muzeja v središču Bovca, smo ugotovili, da je veliko zgodb, ki so ključna za razvoj Bovca in jih sploh ne poznamo, pa so tako zelo zanimive. Zato nam je bila ETP izziv, saj je naša zgodovina in etnologija zelo bogata. Še posebej je zanimiv naš jezik, bogato bovško narečje, in si zasluži posebno pozornost.

2. RAZISKOVANJE

Šli smo v Stergulčev muzej, prehodili ETP, proučevali smo vsebine zgodovine in etnologije in opravili anketo med petošolci. Bovško hišo smo izbrali za glavno tematiko, ker je zanimiva predvsem zaradi načina življenja na Bovškem.

Maketa bovške hiše v Čezsoči

Glede na izsledke našega raziskovanja in na to, da Turistični podmladek doslej še ni posvetil svoje projektne naloge izredno zanimivi arhitekturni posebnosti na Bovškem oz. v Sloveniji, to je bovški hiši, smo se odločili, da tokratno nalogo posvetimo prav njej.

Srečanje z lokalno turistično vodnico, Katjo Mrakič in obisk Stergulčevega muzeja nas je prepričal, da imamo zanimivo zgodovino in zanimivo etnologijo in jo je nujno predstaviti obiskovalcem Bovške, pa tudi Bovčanom, saj jo tudi Bovčani ne poznajo dobro.

Želeli bi, da bi Bovec nekoč dobil pravo bovško hišo, ki bo na voljo obiskovalcem za ogled in spoznavanje njene posebnosti in načina življenja »Bčana« v njej. V muzeju v Trenti je moč videti inštalacijo notranjosti bovške hiše, ni pa nobena bovška hiša v celoti namenjena obiskovalcem. Veliko takšnih hiš smo izgubili najprej po potresu leta 1976 in dodatno pa še z zadnjima dvema potresoma v letih 1998 in 2004, kar kaže na nujnost ohranitve te lokalne snovne dediščine. Zato želimo s svojo nalogo osveščati vso javnost o tej posebnosti.

3. TURISTIČNI PROIZVOD

»USAKA BUŠKA HIŠA MA SOJO ŠTORJO«

Voden ogled po etnološko tematski poti

Vodniki na vodenem ogledu po ETP skupaj z drugimi sodelavci, ki traja štiri ure, obiskovalce seznanijo z vsebinami zgodovine in etnologije in jih vodijo po mestu Bovec. Obiskovalci pa sodelujejo še v ustvarjalnih in kulinarčnih delavnicah, kakor tudi v zabavnih igrah oz. aktivnostih. Vsi obiskovalci prejmejo promocijski material in spominek.

Čemu je nastala pot ? Obstoječa pot je zelo zanimiva, a jo le malokdo obiše oz. nimamo evidence kdo jo obiše. Na Bovškem imamo od leta 2013 skupino lokalnih turističnih vodnikov - »vodniško skupino GOUF«, v kateri so lokalni turistični vodniki tudi člani Sekcije mladih TD Bovec z vodenjem ETP, a jo žal nihče ne naroča. Problem je v pomanjkanju vodnikov in nezadovoljivi promociji. S svojo nalogo bomo prispevali k promociji in osveščanju ter dodali novo ponudbo.	Komu je namenjena ? Bovškim petošolcem, domačinom, obiskovalcem prireditve Dan za spremembe in drugim povpraševalcem, našim turistom ali domačinom. Nadalje pa osnovnošolcem. Skupina naj bi štela največ 20 oseb.
Kako se lahko prijavite na pot? Člani turističnega krožka smo pripravili osnutek vabila in oglas za KATV Bovec, oglasno desko TD Bovec, plakat, objavo v časniku SOČASNIK in promocijske posnetke za socialna omrežja. V vseh teh vabilih in oglasih je navedena telefonska številka in elektronski naslov, kamor se je moč prijaviti.	Kaj morate vzeti s seboj na pot Primerna oblačila in obutev. V primeru dežja dežnike in pelerine. Ostale potrebščine dobite na poti.
Kdaj je mogoče na pot? Vsakič, ko je lepo vreme. Ob deževnem vremenu program izvajamo malce okrnjeno in obiskovalce prosimo, da se opremijo z dežniki ali pelerinami. Ovire so lahko le za obiskovalce na invalidskih vozičkih, slepim in gluhim pa je program dostopen.	Kdo bo vodil pot? Člani turističnega krožka. Sodelovali pa bodo člani Gledališke skupine »BC«, članice Društva od ovce do izdelka, Sašo Prochazka in Fedja Klavora.

4. PROMOCIJA IN TRŽENJE

Program bi sprva tržili predvsem osnovnim šolam preko Sekcije mladih TD Bovec, katerega član je tudi turistični krožek in se iz njega tudi financira. Če bi se pokazala boljša drugačna praksa, bi se o njej seveda pogovorili in se nato odločili. V tem primeru bi bilo smotrno svoj program ponuditi še agencijam in drugim prodajalcem vodniških programov.

Promocija

Pripravljene oglase, letake, promocijske posnetke in plakate bomo poslali na različne naslove:

LOKALNA TELEVIZIJA IN RADIO	TD BOVEC	OŠ BOVEC	LOKALNI ČASOPIS	OSNOVNE ŠOLE V SLOVENIJI	DRUGI
Oglas, obvestilo	Plakat, oglas, obvestilo, redna rubrika	Plakat	Članek, obvestilo	Pisna vabila	Plakat, oglas
KATV Bovec Alpski val (radio)	Oglasna deska TD Bovec Spletna stran FB stran	Oglasna deska	SOČASNIK	5. razredom na osnovnih šolah (najprej v sosednjih občinah)	Kulturni dom (oglasna deska) Trgovina Od ovce do izdelka TIC Bovec

Promocijski načrt

1. *Predstavitev programa* ravnatelju OŠ Bovec, TD Bovec, LTO Bovec in TNP, Info center Trenta.
2. *Predstavitev programa* na skupščini TZGP v marcu 2017.
3. *Dogodek* v sklopu prireditve »Dan za spremembe«, ki bo 8. aprila 2017. V sklopu prireditve bomo organizirali voden ogled namenjen petošolcem OŠ Bovec.
4. Pripravili bomo *novinarsko konferenco* na katero bomo povabili medije, lokalna turistična društva, ponudnike, ostale OŠ v regiji, turistične delavce,... V ta namen bomo pripravili vabila in izjavo za medije, ki jo bomo razposlali vsem v tednu pred prireditvijo. Vsem medijem bomo predhodno poslali tudi najavo dogodka in jih zaprosili za pomoč pri promociji.
5. *Spletno komuniciranje*: Po svoji socialni mreži vsaj 1 krat mesečno bomo obveščali o dogajanju na tematski poti. Obvestila so v obliki krajših filmčkov, fotografij in oglasov.
6. *Promocija programa lokalnim ponudnikom*:
 - Predstavitev na prireditvi »dan za spremembe«.
 - Priprava letakov za ponudnike prenočišč, ki bodo vsem ponudnikom dostopni v TIC-u.
 - Promocija v času poletne sezone na stojnici v centru mesta (člani Sekcije mladih TD Bovec bodo na stojnicah svoj program promovirali na lokalnih prireditvah).
7. *Promocija programa po slovenskih OŠ*: S pomočjo ravnatelja in učiteljev OŠ Bovec program predstaviti tudi drugim slovenskim šolam z namenom, da ga vključijo v svoje letne programe in strokovne ekskurzije.

5. PO POTI MATERIALOV IN STROŠKOV

Udeleženci vodnega programa plačajo promocijsko ceno 5€ na osebo na dan prireditve »Dan za spremembe«.

Izven dogodka so cene za šolske skupine 10€ na osebo, drugi 20€ na osebo.

Pravo ceno, v kolikor bi se pridružili skupini lokalnih turističnih vodnikov, bi določili skupaj. Sicer bi naša cena bila preveč konkurenčna, saj drugi vodniki svoje vodniške programe ponujajo po bistveno višjih cenah. Plačajo lahko pred začetkom pohoda ali pa nakažejo na TRR Sekcije mladih TD Bovec.

Naši stroški pa so:

POTREBŠČINE, REKVIZITI	STROŠEK
Ščipalka	0,5€/na osebo
Zemljevid	0€/na osebo
Pločevinke	0€/na skupino
Kamni	0€/ na osebo
PVC lonček	0,10€/na osebo
Sok	0,5€/ na osebo
Filc	1€/na osebo
Novčiči	0€/na osebo (izposoja sponzor)
Nagrada - zaklad - knjiga	0€/na osebo (stara zaloga, sponzor)
Osvežilni robčki	6€/na skupino /0,10€na osebo
Baliža	0€/na skupino
Nagrada kviz buščina	5€/ na skupino
Krafi+ krožnik, pvc vilice, serviet	2€/osebo
Recept (kopiranje)	0,5€/na osebo
Vrečka za smeti	0,10 €
Reklama KATV	20€/ na skupino
Plakat	20€/ na skupino
Letak	20€/ na skupino
Zahvalna darila za sodelujoče	20€/ na skupino
Pisna vabila z znamkami	20€/ na skupino

Pridobivanje denarnih sredstev

Za pridobitev dodatnih sredstev za izvajanje programa oz. promocije v prihodnosti se bomo obrnili na:

- *Lokalne ponudnike* - na cilju pri Stergulčevi hiši lahko ponudimo prireditveni prostor s stojnico različnim lokalnim ponudnikom, od katerih iztržimo prijavnino za postavitve stojnice.
- *Sponsorje*.
- *Razpise* - naš program lahko prijavimo na razne razpise turističnih programov.

Za te načine pridobivanja sredstev bi vsekakor rabili odrasle izkušene osebe, da bi nam pomagali pravilno zastaviti prošnje, vloge, prijavnice in podobno.

Dela in opravi turističnega krožka pred izvedbo vodenega programa

- Izdelati spominek (v mesecu marec 2017).
- Nabaviti material za nagrade (do aprila 2017).
- Sestaviti besedila za vodenje in se jih naučiti (do zimskih počitnic, konec februarja 2017).
- Očistiti table ETP (marec 2017).
- Dogovoriti se z izvajalci vzporednih vsebin (do aprila 2017).
- Promocija in priprava promocijskih materialov (marec 2017).
- Pripraviti in natisniti recept za Buške krafe (april 2017).
- Udeležba na 31. Festivalu Turizmu pomaga lastna glava- priprava tržnice (marec 2017).
- Z dobro voljo se lotiti tega zanimivega projekta 😊.

Risba nekdanjega člana turističnega krožka in navdih za našo projektno nalogo ter raziskovanje za nalogo

6. ZAKLJUČEK

V naši projektni nalogi smo izdelali oz. nadgradili že obstoječ vodniški program z namenom, da bogato etnološko dediščino Bovškega približamo mladim in drugim obiskovalcem Bovca. Vodniški program poteka delno po obstoječi Etnološko tematski poti, ki je opremljena z informativnimi tablami in zgibanko, mi pa smo dodali še praktične vsebine (delavnice).

Da pa zopet ne bo ostalo vse samo na papirju, smo pripravili komunikacijski načrt, v katerem smo zapisali, kako bomo naš program spravili v življenje.

Program smo že predstavili ravnatelju OŠ Bovec, ki ga je vključil v program za petošolce. Sledi predstavitev programa in našega dela na občnem zboru Turistične zveze Gornjega Posočja, ki bo marca v Tolminu. Prav tako bomo predstavili članom TD Bovec na njihovem občnem zboru v Bovcu.

Sledi predstavitev sošolcem v petem razredu v petek, 7. aprila. Da uresničimo naš cilj, to je da naš program zaživi, bomo na prireditve »Dan za spremembe«, v soboto, 8. aprila, povabili medije, predstavnike turističnih društev, osnovne šole v regiji, lokalne ponudnike prenočišč in turističnim delavcem, ki so zelo pomembni za udejanjenje naše ideje. V ta namen bomo organizirali novinarsko tiskovno konferenco.

Kaj smo se naučili?

V prvi vrsti smo se naučili ločiti veliko strokovnih izrazov, kot so: program, promocija, promocijski načrt, deležniki programa, etnologija, proces, registracija dediščine, organizacija dogodka, turistični produkt, izjava za javnost, komunikacija, mediji, socialne mreže.

Spoznali smo pravila vodenja in zelo veliko smo se naučili o svoji lastni dediščini in zgodovini.

Pri pripravi projektne naloge smo spoznali kaj vse je potrebno, da se turistični produkt pripravi in proda. Ni dovolj samo ideja in napisan program. Da program doseže svoj namen, je potrebno veliko truda vložiti v promocijo, ki za sabo potegne od pisanja izjav za medije in komuniciranje z njimi, pripravo vsebin za promocijske materiale, snemanje filmčkov in objavljanje na socialnih mrežah. Delček znanj in veščin smo si pridobili tudi mi pri pripravi naše naloge.

7. VIRI

- <https://www.bovec.si/znamenitosti/dediscina/>
- <https://www.bovec.si/ostala-ponudba/vodniska-sluzba/>
- http://www.culturalcapitalcounts.eu/index.php/si/nesnovna-kulturna-dediscina?area=6&category=0&country=0&search_string=&sent=1
- <http://www.discoverbovec.si/p/etnoloska-tematska-pot-po-bovcu.html>
- <http://www.td-bovec.si/documents/etnoloskapot.pdf>
- <http://www.slovenskenovice.si/novice/slovenija/bovski-utrip-v-19-20-stoletju>

8. PRILOGE

1. PRILOGA: Časovnica za voden ogled ETP:

TRAJANJE	DEJAVNOST	SODELUJOČI
9.45- 10h	PRIHOD UDELEŽENCEV	Učenci tur. krožka
9.55	PREGLED OPREME POHODNIKOV	Učenci tur. krožka
10h	NAGOVOR ORGANIZATORJA	Učenka/učenec tur. krožka
10.05- 10.10	PREDSTAVITEV POTI IN RAZDELITEV GRADIVA (zhibanka, spominek, praktično darilo)	Učenka/učenec tur. krožka
10.10- 10.20	PRIČETEK PROGRAMA- STERGULČEVA HIŠA	Učenka/učenec tur. krožka
10.20- 10.30	OGLED CERKVE SV. URHA-OBISK CERKVE	Učenka/učenec tur. krožka
10.30- 10.45	OTROŠKO IGRIŠČE <i>DELAVNICA</i> - KOZA KLANF (otroška igra)	Učenka/učenec tur. krožka
10.50- 11.00	KAŠTA; BUŠKA HIŠA, <i>SKEČ</i> (kašta – pitje vode)	GLEDALIŠKA SKUPINA BC
11.10- 12.10	VRTEC- KULTURNI DOM <i>DELAVNICA</i> – FILCANJE	DRUŠTVO OD OVCE DO IZDELKA
12.15- 12.35	CERKEV PRI DEVICI MARIJI <i>DELAVNICA</i> -ISKANJE ZAKLADA	Učenka/učenec tur. krožka ZGODOV. SEKCIJA
12.40- 12.55	ZDRAVSTVENI DOM- <i>DELAVNICA</i> -TU MOJI BALIŽI	Učenka tur. Krožka
13.00- 13.35	OGLED ZASEBNE MUZEJSKE ZBIRKE- ZBOGOM OROŽJE 1915-1917, Klanc 1 in <i>DELAVNICA</i> - KVIZ »Pubej pu buško«	SAŠO PROHAZKA Učenci tur. krožka
13.40- 14.00	ZAKLJUČEK NA DVORIŠČU STERGULČEVE HIŠE <i>DELAVNICA</i> - BUŠKI KRAFI	DRUŠTVO OD OVCE DO IZDELKA
14.00- 14.05	ZAKLJUČNI POZDRAV IN POVABILO NA DRUGE DOGODKE	Učenka/učenec tur. krožka

2. PRILOGA: Program za objavo:

TRAJANJE	DEJAVNOST	SODELUJOČI
9.45- 10h	PRIHOD UDELEŽENCEV	Učenci tur. krožka
9.55	PREGLED OPREME POHODNIKOV	Učenci tur. krožka
10h	NAGOVOR ORGANIZATORJA, PREDSTAVITEV PROGRAMA in PRIČETEK PROGRAMA	Učenka/učenec tur. krožka
10.20-	OGLED CERKVE SV. URHA-OBISK CERKVE	Učenka/učenec tur. Krožka
10.30- 10.45	OTROŠKO IGRIŠČE <i>DELAVNICA- KOZA KLANF (otročka igra)</i>	Učenka/učenec tur. Krožka
10.50- 11.00	KAŠTA; BUŠKA HIŠA <i>SKEČ (kašta – pitje vode)</i>	GLEDALIŠKA SKUPINA BC
11.10- 12.10	VRTEC- KULTURNI DOM <i>DELAVNICA – FILCANJE</i>	DRUŠTVO OD OVCE DO IZDELKA
12.15- 12.35	DEVICA MARIJA <i>DELAVNICA-ISKANJE ZAKLADA</i>	Učenka/učenec tur. krožka ZGODOVINSKA SEKCIJA
12.40- 12.55	ZDRAVSTVENI DOM- <i>DELAVNICA-TU MOJI BALIŽI</i>	Učenka tur. Krožka
13.00- 13.35	OGLED ZASEBNE MUZEJSKE ZBIRKE- ZBOGOM OROŽJE 1915-1917, Klanc 1 in <i>DELAVNICA- KVIZ »Pubej pu buško«</i>	SAŠO PROHAZKA Učenci tur. krožka
13.40- 14.00	ZAKLJUČEK NA DVORIŠČU STERGULČEVE HIŠE <i>DELAVNICA- BUŠKI KRAFI</i>	DRUŠTVO OD OVCE DO IZDELKA
14.00- 14.05	ZAKLJUČNI POZDRAV IN POVABILO NA DRUGE DOGODKE	Učenka/učenec tur. krožka

3. PRILOGA: Opis poti

Pot poteka največ po asfaltni in makadamski poti in jo v celoti opravimo peš.

Vsi se bomo zbrali ob 9.45 pred Stergulčevo hišo, kjer bo naše izhodiščno mesto.

Člani turističnega krožka bomo preverili, če so obiskovalci primerno obuti in oblečeni.

Sledi topel pozdrav in podajanje informacij o poteku dneva oz. vodenem programu.

Obiskovalci bodo prejeli zgibanko ETP, spominek - ščipalko oz. »klamr« po bovško, ki jim bo prišla prav med potjo.

Učenec turističnega krožka bo predstavil nastanek mesta Bovec.

Naša pot se nadaljuje navkreber do župnijske cerkve sv. Urha, zavetnika, na katerega god, tj 4. julija, vsako leto praznujemo naš občinski praznik.

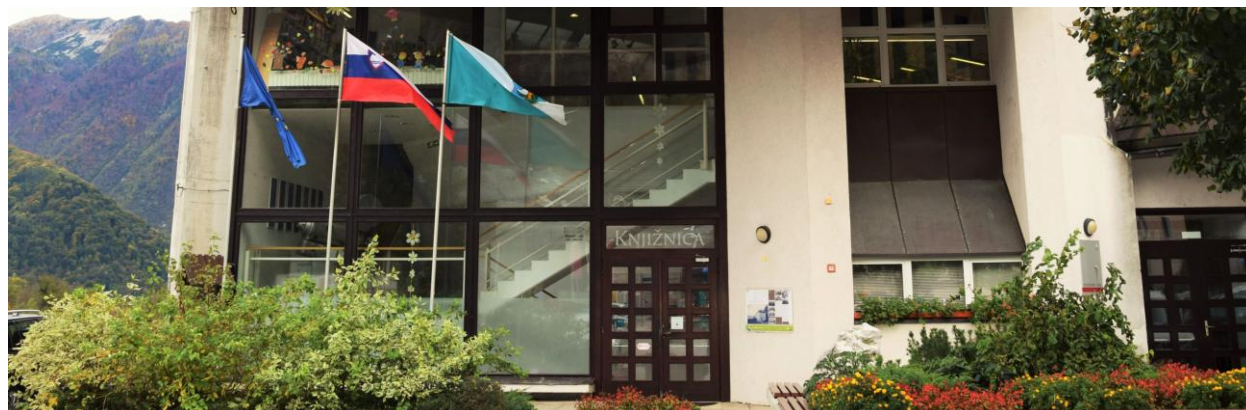
Učenka turističnega krožka bo predstavila zgodovino cerkve in zgodovino njene okolice.

Na otroškem igrišču, ki ga je dal pred leti izgraditi prav turistični krožek, bomo izvedli našo prvo dejavnost/aktivnost, to je otroško igro »koza klanf«, ki so jo igrali otroci v preteklosti.

Dva učenca turističnega krožka bosta prikazala pravila igre.

Pot nadaljujemo tako, da v Žarščah zapustimo center Bovca. Tu bomo zaznali tudi spremembo arhitekture in bomo bolje spoznali življenje v »buški hiši«, saj nas bosta pri M'zinovi kašti čakali dve simpatični »Bčanki, k mata puhno z publiədətə«- Bovčanki, ki imata veliko povedati, sta članici Gledališke skupine BC. Torej, spoznali bomo narečje, ki ima svoje posebno mesto v primorščini. Obiskovalci bodo lahko okusili pravo izvirsko vodo.

Po sprehodu skozi Malo vas se bomo vrnila nazaj proti središču mesta do Kulturnega doma s knjižnico mimo vrtca, ki ima zelo zanimivo fresko Tita Gorija. Le-ta pa ima zanimivo zgodovino, saj bi jo skorajda uničili politični interesi. Učenka turističnega krožka bo predstavila kulturno življenje nekoč in danes na Bovškem.

V Kulturnem domu nas bodo sprejele članice društva Od ovce do izdelka, skupaj z njimi se bomo udeležili enourne delavnice filcanja. Prepričani smo, da bo za obiskovalce ta delavnica zanimiva, saj smo mnenja, da mnogi še niso nikoli filcali. Poleg tega pa se bomo mace spočili od hoje in popili malo soka.

Učenka turističnega krožka bo predstavila posebnosti bovške ovce.

Opremljeni z lastnoročno izdelanim spominkom se bomo spustili mimo športnega parka oz. tenis igrišča do cerkve Device Marije v polju. Najprej nas bosta učenec turističnega krožka in član zgodovinske sekcije pa tudi lokalni turistični vodnik g. Fedja Klavora seznanila z zgodovino iz rimskih časov. Čeprav potres navadno ne prinaša dobrih stvari, pa so zaradi popotresne prenove cerkve pri kopanju terena okrog cerkve našli nekaj rimskih novčičev, kar je nekatera zgodovinska dejstva potrdilo, druga ovrglo. Obiskovalci se bodo tudi razmigali pri iskanju novčičev oz.

bodo sodelovali v iskanju skritega zaklada.

Sledila bo hoja mimo hotelov, čez Rupo do lekarne, tam nas bo pričakala ena izmed tabel ETP, ki smo jih videli že na prejšnjih točkah. Najprej nam bo učenka turističnega krožka povedala nekaj o gostilnah. Namreč v preteklosti je bilo 19 gostiln v Bovcu, saj je bila cestna povezava med Čedadom in Beljakom preko Bovca zelo pomembna, zato je do napeljave železniških prog v neposredni bližini promet na tej povezavi cvetel tako kot gostilne.

Na tej točki pa se bomo naučili nekaj bovških besed, saj bomo zaigrali igro, ki je nastala pri turističnem krožku v preteklosti in jo zelo pogosto zaigramo, kamor nas povabijo na kakšen nastop, to je »Tu moji baliži«.

Pot nas bo vodila skozi Kot v Klanc do stoletne lipe in muzeja zasebne zbirke »Zbogom orožje 1915-1917« zbiratelja Saša Prochazke. Prva svetovna vojna in z njo Soška fronta je zelo zaznamovala mesto Bovec in je prav, da nekaj izvemo tudi o tem krutem delu zgodovine. Muzej je zelo majhen, zato bomo skupino razdelili na dva dela: najprej bo ena obiskala muzej in jim bo Sašo Prochazka predstavil svojo zbirko, druga pa se bo udeležila kviza »Pubej pu buško« - povej po bovško, nato se skupini zamenjata.

Tako, do te točke smo spoznali nastanek mesta, zgodovino glavarstva in pretok ljudi skozi te kraje, kako so živeli v buški hiši in hodili po vodo h kaštam, kulturno življenje danes in nekoč, ovčerejo in druge obrti, grozote Soške fronte, zdaj pa sledi nekaj okusnega. Iz Klanca se bomo vrnil k Stergulčevi hiši, vmes bomo spoznali še zgodovino, ki sta jo pisali družini Ostan in Pirc. V Stergulčevi hiši nas bodo ponovno čakale

članice društva Od ovce do izdelka. Najprej nam bo učenka turističnega krožka predstavila »bovške krafe«, ki je zaščiten bovška jed in registrirana v registru nesnovne dediščine Slovenije. Prav tako bo predstavila običaj, ki še danes - navkljub izobilju - živi v mnogih hišah. To je, da so krafe jedli le enkrat na leto, to je na sveti večer, 24. decembra. Nekateri jih pripravijo še na svete tri kralje, to je 6. januarja. Poseben privilegij pa je bil, če jih je dala mati svojemu sinu, ki je šel »kuzarət u planəno«. Članice nam bodo pokazale, kako se jih oblikuje, nato si bo vsak sam izdelal svoj kraf, ki ga bodo one skuhale. Mi pa se bomo posladkali z njimi.

Sledi zaključek programa, obiskovalce bo učenec turističnega krožka povabil še na naše druge dogodke, ki jih organiziramo, se zahvalil za tokratni obisk in jih zaprosil, naj o dogodku povejo naprej, s tem pa vabijo še druge na ta program.

Bovški krafi

4. PRILOGA: Recept buški krafi

Krafi

Recept za 30 krafov

Testo

Potrebujemo

- 750 g moka
- 7,5 dl vrele vode
- 60 g olj
- 30 g soli

Priprava

Moko poparimo z osoljeno vrelo vodo in dodamo olje. Ugnemo v gladko testo. Testo razvaljamo, na sredino položimo nadev in po polovici prepognemo. Oblikujemo za bovške krafe značilno obliko (kot na fotografiji)- na obodu robove stisnemo skupaj s prsti v obliko grebena.

Nadev

Potrebujemo

- 350 g suhih hrušk (tepk, kloc)
- 50 g piškotnih drobtin
- 200 g jabolčne čežane
- 50 g v rumu namočenih rozin (cvejbe)
- 50 g sladkorja
- Pol vrečke vanilijevega sladkorja
- Limonino lupinico
- Po želji lahko nadevu dodamo 50 g na masti prepraženih čebule.

Priprava

Suhe hruške kuhamo v vodi, da se zmeščajo. Nato jih zmeljemo ali pretlačimo skozi cedilo. V loncu raztopimo malo masla, dodamo zmelete hruške, jabolčno čežano, piškotne drobtine, rozine, sladkor in limonino lupinico.

Kuhanje

Krafe nato skuhamo v vreli vodi. Kuhani so, ko priplavajo na vrh. Vzamemo jih iz vode in takoj postrežemo. Pred serviranjem jih prelijemo z vročim maslom, ki mu lahko dodamo tudi drobtine, in narahlo potresemo s sladkorjem.

5. PRILOGA: Opis delavnic za temo

<p>Otroška igra: KOZA KLANF</p> <p>Izvajalec: Turistični podmladek OŠ Bovec Lokacija: Žaršče Kontakt: Nataša Bartol, mentorica Tel: 041 938 484 Čas trajanja: 15 minut Material: konzerva, kamni Stroški: 0€</p>	<p>Skeč: PR' KAŠTI</p> <p>Izvajalec: Dramska skupina »BC« Lokacija: Mala vas M'zinova kašta Kontakt: Slavica Della Bianca Tel: Čas trajanja: 15 minut Material: pvc lončki, rekvizite za skeč Stroški: zahvalno darilo</p>
<p>Ustvarjalna delavnica: FILCANJE</p> <p>Izvajalec: društvo Od ovce do izdelka Lokacija: Kulturni dom Bovec Kontakt: Irma Čopi Tel : 031 479 948 Čas trajanja: 1 ura Material: filc, škarje, vrvica, broška, sok za pogostitev Stroški: 1€ na osebo</p>	<p>Zabavna igra: ISKANJE ZAKLADA</p> <p>Izvajalec: Turistični podmladek OŠ Bovec Lokacija: pri cerkvi Devica Marija v Polju Kontakt: Nataša Bartol, mentorica Tel: 041 938 484 Čas trajanja: 15 minut Material: novčiči, praktična nagrada za zmagovalca, osvežilni robčki, Stroški: 0€</p>
<p>Zabavna igra: TU MOJI BALIŽI</p> <p>Izvajalec: Turistični podmladek OŠ Bovec Lokacija: park pri zdravstvenem domu Kontakt: Nataša Bartol, mentorica Tel: 041 938 484 Čas trajanja: 15 minut Material: baliža, več drugih predmetov, ki jih je možno poimenovati v bovščini Stroški: 0€</p>	<p>Ustvarjalna delavnica in degustacija: BUŠKI KRAFI</p> <p>Izvajalec: društvo Od ovce do izdelka Lokacija: Stergulčeva hiša Kontakt: Zorica Bremec Tel : 031 264 342 Čas trajanja: 10-15 minut Material: bulja, testo, zabela, osvežilni robčki, Stroški: 2,10€ na osebo</p>
<p>Zabavna igra (kviz): PUBEJ PU BUŠKO</p> <p>Izvajalec: Turistični podmladek OŠ Bovec Lokacija: kašta v Klancu Kontakt: Nataša Bartol, mentorica Tel: 041 938 484 Čas trajanja: 15 minut Material: frnikole, spominek kot nagrada Stroški: 0€ Drugo: igra se odvija istočasno, ko traja ogled muzeja, saj se skupina razdeli na pol ali celo na tretjine</p>	<p>Ogled: ZASEBNA VOJAŠKA ZBIRKA:</p> <p>Izvajalec: Sašo Prochazka Lokacija: Klanc 1, Bovec Kontakt: Sašo Prochazka Tel: 041 563 453 Čas trajanja: 15 minut Material: / Stroški: 0€, vstopnino sponzorira lastnik muzejske zbirke Drugo: ogled muzeja se odvija istočasno, kot se odvija igra oz. kviz, saj se skupina razdeli na pol ali celo na tretjine</p>

6. PRILOGA: HIŠNA IMENA

Ta tematika bi si zaslužila svojo lastno projektno nalogo. V naši nalogi bomo predstavili le vabilo, ki ga bodo prejela vsa bovška gospodinjstva. Vzorec hišnega imena smo prevzeli kar po gorenjskem načinu. Poudarili bi le, da bi bilo zelo lepo, če bi se ta projekt in takšen način, kot ga izvajajo na Gorenjskem, izpeljal po celotni Sloveniji. Slovenci se premalo zavedamo, kako pomembna je ta nesnovna dediščina.

HIŠNA IMENA NA BOVŠKEM

Člani Sekcije mladih TD Bovec že od leta 2008 zbiramo hišna imena za kraj Bovec. Letos pa želimo narediti korak naprej v prizadevanjih ohranjanja naše unikatne slovenske nesnovne dediščine in po zgledu že mnogih vasi in krajev v Sloveniji želimo opremiti tudi naše hiše s tablamami s hišnimi imeni.

Še posebej zato, ker letos pri turističnem krožku pripravljamo projektno nalogo
»Usaka buška hiša ma sojo štorjo«

Nekateri na Bovškem so že sledili tej viziji in so svoje hiše opremili predvsem z lesenimi tablamami.

Mi pa bi se pridružili že preizkušeni in ugodni praksi, ki so jo izvedli na Gorenjskem.

Po zgledu Gorenjske vas vabimo, da sodelujete v opremljanju svoje hiše s svojim hišnim imenom.

Kako:

Najprej lahko pri nas preverite vaše hišno ime in pomagali vam bomo, da bo vaše hišno ime pravilno zapisano.

Naročite glineno tablo s svojim imenom na telefonsko številko 041 93 84 84 (Nataša) ali na sekcijamladihtdbovec@gmail.com do rok naročila: 15.3.2017 po ceni 11€ (kako izgleda, pa jo vidite na hrbtni strani tega letaka)

Na prireditvi DAN ZA SPREMEMBE, ki bo 8.4.2017, lahko svojo tablo prevzamete

PODPORNIKI AKCIJE:

Občina Bovec

skupaj s krajevnimi skupnostmi in turističnimi društvi

Okvirni vzorec letaka z vabilom za sodelovanje pri opremljanju hiš s hišnimi imeni (sprednja stran)

Okvirni vzorec letaka z vabilom za sodelovanje pri opremljanju hiš s hišnimi imeni (zadnja stran)

7. PRILOGA: ANKETA IN REZULTATI

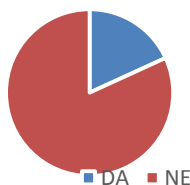
ANKETA ZA PROJEKTNO NALOGO ZA 31. FESTIVAL TURIZMU POMAGA LASTNA GLAVA »POTUJEM TOREJ SEM«

»USAKA BUŠKA HIŠA MA SOJO ŠTORIJO« OŠ BOVEC JANUAR 2017

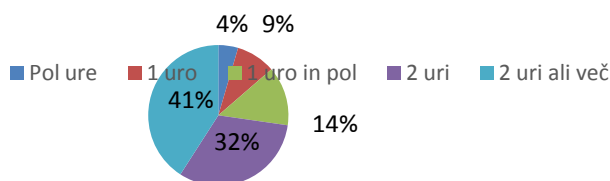
1. Ali poznate etnološko pot v...

2. Ali ste jo že prehodili?

3. V kolikor bi želeli prehoditi pot z vodnikom, koliko časa ste pripravljeni hoditi?

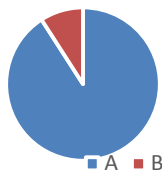

4. Kaj pričakujete, da boste zvedeli na tej poti?

a) o življenju nekoč b) o šolstvu in kulturi c) o bovški hiši d) o planšarstvu in ovčereji e) o bovških značilnih jedeh f) o zgodovini Bovca
(za G odgovori so: »Vse zanimivega«, »O zgodovini in kulturi Bovca«, »O kulturi Bovca«)

5. Bi sodelovali v igrah in podobnih
aktivnostih na poti?

a) Da b) Ne

Odgovori »Zakaj?« :

- Ne vem.
- Ker so mi zabavne.
- Ker bi bilo zabavno in bi se kaj naučila.
- Ker bi rad čim več izvedel.
- Da mi ne bi bilo dolgočasno.
- Ker mi je to zanimivo in me veseli.
- Ker se je zanimivo igrati.
- Potrata časa.
- Ker bi bilo zabavno.
- Ker mi je vseh aktivno delo.

6. Kakšno vsebino bi vi dodali takšnemu vodenemu izletu?

- Nič.
- Da bi spoznavali preteklost in kulturo Bovca.
- Da bi povedali o preteklosti in sedanosti Bovca.
- Zanimivo pripovedko, zabavno igrice, ogled muzeja, hrano (tradicionalno).
- Ustvarjati, kaj prigrizniti, sodelovati v igrah.
- Razlago, kako je sploh dobila tako ime (naloga).
- Zanimivosti Bovca in zgodovino.
- Igre.
- Da bi prikazali še več bovških poti.
- Delo v skupinah na kakem lovu na zaklad.
- Da razložimo pot.
- Lepote v dežju in vodne pustolovščine.
- Da bi tam prespali.

7. Navedite kaj že poznate o zgodovini, etnologiji in drugih značilnostih Bovca.

- Nič.
- Kako je sestavljena Bovška hiša in kako so se v preteklosti preživljali.
- Poznam bovške obrti, obliko bovškega trga, ovčereja itd.
- O življenju, o igrah, o šolstvu.
- Poznam veliko stvari, ker smo se jih učili v šoli.
- Bovec je bil že pod veliko državami v preteklosti.
- Nekaj vem o krafih in Klužah.
- Hiše so bile majhne, strehe so bile pokrite s skodlami, majhna okna, Kanin...
- Mislim, da še nič.

- Da ima vsaka hiša svojo zgodbo.
- Nekaj vem o bližnji Soči.
- Poznam nekaj značilnih jedi in običajev.

8. Kaj bi vas najbolj motiviralo da bi šli po tej poti?

■ A ■ B ■ C ■ D ■ E ■ F ■ G ■ H ■ I ■ J ■ K

- a) zanimiv program
- b) nagrade
- c) brezplačno vodenje
- d) ugodna cena programa
- e) raznolikost programa (več različnih vsebin)
- f) spoznavanje zgodovine Bovca
- g) ker me zanima vse o Bovcu
- h) ker nisem bil še na tej poti
- i) ker bi rad kaj novega izvedel o Bovcu
- j) pokušanje lokalnih jedi
- k) drugo (navedite): _____

Odgovor na vprašanje K :

-Igranje starih iger.

9. Kaj bi dodali tej anketi?

- Nič.
- Dodali bi lahko, kdo bo vodnik in zakaj.
- Slike.
- Dodala bi še ,kaj bomo počeli na tej etnološki poti.
- Nič, saj je odlična.
- Bila mi je všeč.
- Dobro je sestavljena.
- Če bi mi bila pot všeč, bi jo večkrat prehodil/a.

8. PRILOGA: Izjava za medije

IZJAVA ZA JAVNOST: »Usaka buški hiša ma sojo štorjo«, voden ogled po etnološko tematski poti

Turistični podmladek OŠ Bovec, tudi član Sekcije mladih TD Bovec, letos v svoji projektni nalogi za potrebe 31. Festivala Turizmu pomaga lastna glava z naslovom »Potujem, torej sem« predstavlja nadgradnjo oz. svojo idejo za vodniški program po že obstoječi Etnološko tematski poti, ki so jo zasnovali nekdanji člani prej omenjenega podmladka leta 2003/04 in jo postavila maja 2011.

Svojo idejo in nalogo bodo za javnost predstavili v obliki vodenega programa, najprej na tržnici v sklopu 31. festivala Turizmu pomaga lastna glava v Kopru v torek, 14. marca med 15. in 19. uro, na tiskovni konferenci v petek, 7.4. 2017 ob 15h ter na prireditvi »Dan za spremembe« v soboto, 8. aprila ob 10h v Bovcu.

Vodniki, to so učenci turističnega podmladka, na vodenem ogledu po ETP skupaj z drugimi sodelavci, ki traja štiri ure, obiskovalce seznanijo z vsebinami zgodovine in etnologije in jih vodijo po mestu Bovec. Obiskovalci pa sodelujejo še v ustvarjalnih in kulinarčnih delavnicah, kakor tudi v zabavnih igrah oz. aktivnostih. Vsi obiskovalci prejmejo promocijski material in spominek.

Prijave in druge informacije : sekcijamladihtdbovec@gmail.com in
041 93 84 84 (Nataša)
Promocijska cena vodenega izleta: 5€

9. PRILOGA: Osnutek vabila za KATV Bovec, FB stran TD Bovec, spletno stran TD Bovec

Turistični krožek OŠ Bovec
vabi na

ZANIMIV VODEN OGLED PO ETNOLOŠKO TEMATSKI POTI

“Usaka hiša ma sojo štorjo”

v soboto, 8. 4. 2017

ŠTARTNO MESTO: TIC Bovec
OGLED TRAJA 4 URE. ZA OKREPČILO POSKRBLJENO.
POHODNIKI BODITE PRIMerno OBUTI IN OBLEČENI.
PRISPEVEK ZA MATERIALNE STROŠKE: 5€
V PRIMERU DEŽJA - OGLED ODPADE

OBISKOVALCE PROSIMO, DA SE PREDHODNO PRIJAVIJO.
PRIJAVE:

sekcijamladihtdbovec@gmail.com ali Nataša 041 93 84 84

10. PRILOGA: Okvirna vsebina in struktura predstavitev turističnega proizvoda na turistični tržnici

Na tržnici bomo imeli postavljen pano, ki predstavlja bovško hišo, na eni strani njeno zunanost, na drugi njeno notranjost.

Učenca turističnega krožka bosta na »zunanji« strani panoja vabila na ogled našega predstavitvenega prostora. Obiskovalec tržnice bo prejel razglednico, na kateri bo predstavljena bovška hiša, sodeloval bo lahko v igri »Kozja klanf« ali pa bo nadaljeval pot v improvizirano notranjost hiše. Tam se bo spoznal z nekaterimi bovškimi narečnimi besedami, preizkusil se bo v »kwartanju«, pokusil »sirkuce«, poklepetal z Bčankama in ob slovesu prejel propagandni material za prireditev »Dan za spremembe« in naše kontakte.